

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОЇ ТА ГОСПОДАРСЬКОЇ ЮСТИЦІЇ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

**ОДЕСЬКІ ГРУДНЕВІ ЦИВІЛІСТИЧНІ ЧИТАНЯ:
ПРИВАТНЕ ПРАВО, ЯК КОНЦЕПТ
В УМОВАХ ВІЙНИ:
ЛЮДСЬКИЙ ВИМІР**

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської наукової конференції

*Одеса,
12 грудня 2024 року*

Одеса
Фенікс
2024

За загальною редакцією

доктора юридичних наук, професора *Є. Харитонов*,
докторки юридичних наук, професорки *І. Давидової*

Упорядники-укладачі:

Давидова Ірина – д.ю.н., професорка кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», професорка;

Ткаченко Катерина – лаборантка кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія».

Члени оргкомітету Всеукраїнської наукової конференції:

Андронов Ігор – д.ю.н., професор кафедри цивільного, нотаріального та виконавчого процесу НУ «Одеська юридична академія», професор;

Подцерковний Олег – д.ю.н., зав. кафедри господарського права та процесу НУ «Одеська юридична академія», професор;

Харитонов Олена – д.ю.н., зав. кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції НУ «Одеська юридична академія», професорка;

Харитонов Тетяна – д.ю.н., зав. кафедри аграрного, земельного та екологічного права НУ «Одеська юридична академія», професорка;

Мінченко Райса – д.ю.н., професорка кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія», професорка;

Бабич Ірина – к.ю.н., доцентка кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія», доцентка;

Берназ-Лукавецька Олена – к.ю.н., доцентка кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія», доцентка;

Матійко Микола – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія», доцент;

Орзіх Юрій – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія», доцент;

Шамота Олександр – асистент кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія»;

Ткаченко Катерина – лаборантка кафедри цивільного права НУ «Одеська юридична академія».

Одеські грудневі цивілістичні читання: приватне право, як концепт в умовах війни: людський вимір : матеріали Всеукр. наук. конф. (Одеса, 12 груд. 2024 р.) [Електронне видання] / за заг. ред.: д.ю.н., проф. Є. Харитонов, д.ю.н., проф. І. Давидової ; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2025. – 318 с. – Режим доступу:

ISBN 978-617-8430-40-5

Збірник містить матеріали доповідей з теоретичних, історичних і методологічних проблем цивільного права та процесу, господарського права і процесу, аграрного, земельного, екологічного та природоресурсового права та інших галузей приватного права, які були оприлюднені на Всеукраїнській науковій конференції 12 грудня 2024 р. в Національному університеті «Одеська юридична академія».

Збірник спрямований на ознайомлення юридичної громадськості з дослідженням науковців у сфері цивілістики і може бути корисний як у навчальному процесі, так і в науковій діяльності.

УДК 347.1 : 341.9“364”(477)

Матеріали видано за авторською редакцією.

Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники Всеукраїнської наукової конференції, їхні наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи вищих навчальних закладів і установ, які рекомендували ці матеріали до друку.

<i>Бугасівська Єлизавета Євгенівна, Зелінченко Анастасія Олегівна</i> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ШЛЮБУ В УКРАЇНІ.	140
<i>Голуб Анастасія Сергіївна,</i> ОКРЕМІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА МАШИНОМІСЦЕ (ПАРКОМІСЦЕ) ЗА ЦИВІЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ	144
<i>Гринько Андрій Русланович,</i> ПРАВО ПАЦІЄНТА НА ІНФОРМАЦІЮ ПРО СТАН СВОГО ЗДОРОВ'Я ТА ЇЇ ТАЄМНИЦЮ	147
<i>Гриценко Давид Сергійович</i> ПРОБЛЕМИ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЦИФОРВІ АКТИВИ В УКРАЇНІ	151
<i>Грушко Влада Олегівна</i> НЕДОТОРКАНИСТЬ ПРИВАТНОГО ЖИТТЯ В ІНТЕРНЕТІ.	155
<i>Даїдаміров Тімур Новруз огли,</i> УПРАВЛІННЯ ЦИФРОВИМ МАЙНОМ ПІСЛЯ СМЕРТІ ОСОБИ	159
<i>Джабраїлова Вікторія Володимирівна</i> ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ АРБІТРАЖІВ В УКРАЇНІ	162
<i>Дмитрук Дар'я Олександрівна,</i> СПАДКУВАННЯ У РИМСЬКОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.....	166
<i>Доможирська Наталя Олегівна,</i> РОЛЬ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ У СІМЕЙНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ. ПРИНЦИП ГЕНДЕРНОЇРІВНОСТІ: ПОДОЛАННЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОПРАВНОСТІ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ	170
<i>Драганова Дарія Сергіївна,</i> СПАДКУВАННЯ АКАУНТІВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ.	173
<i>Жулавська Еліна Костянтинівна,</i> СУРОГАТНЕ МАТЕРИНСТВО	176
<i>Заборська Ксенія Андріївна,</i> ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ ДОБРОСОВІСНОСТІ В ПРОЦЕДУРІ БАНКРУТСТВА ФІЗИЧНИХ ОСІБ ЗА ЦИВІЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ	180
<i>Колесниченко Анна Андріївна,</i> СПАДКУВАННЯ МАЙНА ІНОЗЕМНИМИ ГРОМАДЯНАМИ В УКРАЇНІ	183
<i>Комаровська Еріка Едуардівна,</i> УСИНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	186
<i>Короткевич Іван Андрійович,</i> ПРОБЛЕМИ СПАДКУВАННЯ ЦИФРОВОГО МАЙНА	188

*Голуб Анастасія Сергіївна,
студентка I курсу магістратури
факультету судового та міжнародного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Матійко М. В.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА МАШИНОМІСЦЕ (ПАРКОМІСЦЕ) ЗА ЦИВІЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Невпинний економічний і правовий розвиток держави впливає на регулювання різних суспільних відносин на законодавчому рівні. При тому зростання кількості багатопверхових будинків, дефіцит паркувальних місць, збільшення кількості автомобілів спричиняють проблеми у відносинах власності, що виникають щодо машиномісць (паркомісць).

Машиномісце – площа, необхідна для встановлення одного транспортного засобу, що складається із площі його горизонтальної проєкції з додаванням габаритів наближення (захисних зон) до сусідніх транспортних засобів або будь-яких перешкод. [5, с. 35]

Разом з цим останнім часом актуалізується проблема здійснення права власності на машиномісце (паркомісце) в багатоквартирному будинку, де створене об'єднання співвласників багатоквартирного будинку (будинків) (далі – ОСББ). ОСББ – юридична особа, яка створюється та діє відповідно до статуту та закону, з метою забезпечення експлуатації будинку (будинків), користування квартирами та нежитловими приміщеннями, управління, утримання і використання спільного майна багатоквартирного будинку (будинків). [1]

З огляду на наведені в юридичній літературі думки щодо віднесення машиномісця (паркомісця) до нежитлового приміщення наводяться наступні аргументи: машиномісця (паркомісця) є ізольованим, не належать до житлового фонду і є самостійним об'єктом нерухомого майна. Проти такої точки зору висувається наступне – машиномісце відрізняється від нежитлового приміщення, тим що взагалі не є приміщенням.

Також можна зробити висновок, що машиномісце (паркомісце) не відноситься до переліку спільного майна багатоквартирного будинку, бо відповідно до Закону України (далі – ЗУ) «Про особливості здій-

снення права власності у багатоквартирному будинку» до спільного майна багатоквартирного будинку відносяться приміщення загального користування (у тому числі допоміжні), несучі, огорожувальні та несуче-огорожувальні конструкції будинку, механічне, електричне, сантехнічне та інше обладнання всередині або за межами будинку, яке обслуговує більше одного житлового або нежитлового приміщення, а також будівлі і споруди, які призначені для задоволення потреб співвласників багатоквартирного будинку та розташовані на прибудинковій території, а також права на земельну ділянку, на якій розташовані багатоквартирний будинок і належні до нього будівлі та споруди і його прибудинкова територія. [2] Така позиція також застосовується в практиці Верховного Суду, згідно якої власників машиномісць не відносяться до співвласників багатоквартирного будинку, а машиномісця до спільного майна багатоквартирного будинку.

Не обходить увагою судова практика питання щодо регулювання права власності на машиномісце (паркомісце) в багатоквартирному будинку, де створене ОСББ. Відповідно до ухвали Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 6 липня 2023 року, можна зазначити, що наразі відсутнє правове регулювання прав, свобод й інтересів фізичних осіб – власників машиномісць у паркінгах, які територіально та конструктивно пов'язані з багатоквартирним будинком, у якому створено ОСББ. Не визначено ні статусу паркомісць, ні статусу їх власників та їх права, зокрема, брати участь у загальних зборах співвласників багатоквартирного будинку. [4]

В ЗУ «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» серед відомостей про об'єкт нерухомого майна, об'єкт незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості, що вносяться до Державного реєстру прав, є такі відомості як «тип об'єкта» до яких може відноситися: будівля, споруда, квартира, гаражний бокс, машиномісце тощо. [3] Законодавець не надає вичерпного переліку, тому на практиці можна зустріти як дефініцію «машиномісце», так і дефініцію «паркомісце». На даний момент серед науковців окремо не розглядалося питання ототожнення чи розрізнення вищезазначених термінів.

Разом з цим на практиці зустрічаються проблеми безпосередньої реалізації права власності на машиномісце (паркомісце) в багатоквартирному будинку у зв'язку із відсутністю однозначного вирішення питань щодо можливості відділення паркомісця роletами/кон-

струкціями, використання несучих конструкцій біля машиномісця (паркомісця), організації проведення мережі електропостачання до паркомісця, тощо.

Окремою проблемою в межах нашого дослідження також є врахування волі власників машиномісць (паркомісць), які не є власниками житлових та інших приміщень в багатоквартирному будинку при вирішенні питань загальними зборами ОСББ цих багатоквартирних будинків. Враховуючи те, що діяльність ОСББ здійснюється відповідно до статуту та закону, то чинним законодавством або в статуті має бути приділено увагу щодо питання реалізації права власності на машиномісця (паркомісця) у багатоквартирних будинках. Разом з тим, згідно ухвали Верховного Суду від 6 липня 2023 визначається, що з наявністю у фізичної особи права брати участь в управлінні ОСББ пов'язується можливість оскарження нею рішень загальних зборів об'єднання в порядку господарського судочинства, як найбільш наближених до корпоративних спорів. [4]

Отже, можна зробити висновок, що питання реалізації права власності на машиномісце (паркомісце) в багатоквартирному будинку є актуальним та знаходиться на стадії дослідження в практичному та теоретичному аспекті, враховуючи необхідність удосконалення нормативно-правової бази через відсутність чітко визначених дефініцій «машиномісця» та «паркомісця» на законодавчому рівні і сформульованих положень щодо статусу власників машиномісць (паркомісць), проблему з безпосередньою реалізацією права власності та визначенням ролі власників машиномісць (паркомісць) у функціонуванні ОСББ, необхідним є всебічний аналіз вище перерахованих аспектів для формування чіткої позиції задля реалізації права власності на машиномісце (паркомісце) в багатоквартирному будинку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку: Закон України від 29.11.2001 № 2866-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#n2>
2. Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку: Закон України від 14.05.2015 № 417-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/417-19#n5>
3. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 № 1952-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>

4. Ухвала Верховного Суду від 6 липня 2023 року у справі № 910/18499/21 // Єдиний державний реєстр судових рішень України URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/112087699>

5. ДБН В.2.3-15:2007. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів із зміною № 1, зміною № 2 та зміною № 3. *Міністерство розвитку громад та територій України*. 2022. С. 35

Гринько Андрій Русланович,

*Студент 1-го курсу юридичного факультету Хмельницького
університету управління та права імені Леоніда Юзькова*

Науковий керівник – д.ю.н., професорка Гринько С. Д.

ПРАВО ПАЦІЄНТА НА ІНФОРМАЦІЮ ПРО СТАН СВОГО ЗДОРОВ'Я ТА ЇЇ ТАЄМНИЦІЮ

У ЦК України [1] закріплено особисті немайнові права, що забезпечують приватність фізичної особи, зокрема право на інформацію про стан свого здоров'я (ст. 285 ЦК України) та право на таємницю про стан здоров'я (ст. 286).

У Законі України «Про інформацію» визначено поняття «інформація» як «будь-які відомості та (або) дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді» (ст. 1) [2]. При цьому законодавець інформацію про стан здоров'я відносить до інформації про фізичну особу (ст. 10 цього закону) [2], тобто «відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована» (ст. 11 цього закону) [2].

Варто також зазначити, що інформація про стан здоров'я визнається конфіденційною інформацією про фізичну особу, тому «доступ до неї обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, а також інформація, визнана такою на підставі закону» (ч. 2 ст. 21 Закону України «Про інформацію») [2]. Як зазначає О. О. Кулініч, «небезпека поширення інформації з обмеженим доступом проявляється в тому, що втрачається власне «таємниця», але залишається інформація, яка вже може набути статус загальновідомої» [3, с. 70]. На думку вченої, «у такому випадку, коли інформація стала відома незначному колу осіб, які прийняли зобов'язання у її нерозголошенні, доцільним є збереження всіх заходів для подальшого обмеження доступу до неї та режиму «таємниці». У тому ж випадку,